
Předměty a jejich vztahy

Verze 01

Typy předmětů

IS Studium pracuje s pojmem „předmět“, nicméně mechanismus pro evidenci předmětů využívá i pro evidenci jiných skutečností než předmětů ve smyslu čl. 6 odst. 1 Studijního a zkušebního řádu UK (dále jen „SZŘ“). SZŘ hovoří o předmětech (čl. 6 odst. 1), kontrolách studia předmětu (čl. 6 odst. 9), které se v IS Studium označují jako „typ examinační“, a kontrolách studia (čl. 6 odst. 8).

Z těchto důvodů je třeba „předměty“ evidované v IS Studium rozlišovat do následujících typů:

- předmět jako takový (čl. 6 odst. 1 SZŘ a násl.),
- rozdílová zkouška (dle čl. 6 odst. 8 písm. c) SZŘ jedna z kontrol studia),
- souborná zkouška (dle čl. 6 odst. 8 písm. d) SZŘ jedna z kontrol studia),
- státní závěrečná nebo státní rigorózní zkouška nebo její část (dle čl. 6 odst. 8 písm. e) SZŘ jedna z kontrol studia),
- přidělené kredity/body (pomocný předmět zejména pro realizaci čl. 4 odst. 12 SZŘ a čl. 6 odst. 17 SZŘ),
- obhajoba bakalářské nebo diplomové práce (dle SZŘ části státních zkoušek),
- obhajoba disertační práce (dle čl. 2 odst. 5 SZŘ),
- obhajoba rigorózní práce dle Řádu rigorózního řízení UK,
- roční hodnocení (pro doktorská studia dle čl. 8 odst. 3),
- skupina předmětů - malá (jde o výčet „předmětů“) nebo velká (jde o všechny „předměty“ mající společné atributy); „předmět“ zařazený do skupiny může být jakéhokoliv ze zde uvedených typů, včetně skupiny předmětů; skupiny předmětů slouží pro konstrukci studijních plánů (viz materiál „Studijní plány“).

Kontroly studia předmětu (neboli v terminologii IS Studium „typy examinační“) jsou dle SZŘ (čl. 6 odst. 9) následující:

- kolokvium (Kv),
- zápočet (Z),
- klauzurní práce (KLP),
- klasifikovaný zápočet (KZ),
- zkouška (Zk),
- kombinace výše uvedených typů s tím, že kolokvium, zápočet nebo klauzurní práce mohou mít povahu samostatné kontroly studia předmětu, nebo předpokladu pro konání zkoušky z daného předmětu (tyto kombinace jsou v IS Studium vyjadřovány zkratkou, např. Z/Zk pro zápočet a zkoušku). Nejsou tedy přípustné např. kombinace Z/Z, KZ/Zk, Z/KZ apod.

V IS Studium jsou jako „typy examinační“ uváděny též další pomocné typy, a to:

- bakalářská nebo diplomová práce (Dipl),
- disertační práce (Dise),
- rigorózní práce (Rigo),
- roční hodnocení v doktorském studiu (Hodn),
- hodnocení státní závěrečné zkoušky nebo její části a hodnocení státní doktorské zkoušky (1.SZ, 2.SZ, 3.SZ),
- rigorózní zkouška (RZ),
- jiné (Jiné),
- bez examinační (---).

Pro předměty s examinačním typem kolokvium, zápočet a klauzurní práce jsou přípustné klasifikace: „prospěl“ – „neprospěl“ nebo „započteno“ – „nezapočteno“. Pro klasifikované zápočty a zkoušky jsou přípustné klasifikace: „výborně“ (1), „velmi dobře“ (2), „dobře“ (3), „neprospěl/a“ (4). V případě ETF jsou u těchto typů přípustná též hodnocení: A, B, C, D, E, F (tato hodnocení může fakulta přidělit pouze pro předměty vyučované ETF a zároveň plněné studenty ETF). V programu Student je možné zadat kromě klasifikací vyjmenovaných výše též pomocné klasifikace „splnil“ a „uznáno“, které pouze **pomáhají evidovat předměty, které byly uznány. Posledním pomocným výsledkem examinační je „nesplnil“, což je ve smyslu SZŘ chápáno jako „nezapočteno“.**

Poznámky k vybraným typům předmětů

Evidence dvousemestrálních předmětů

Předměty jsou jednosemestrální nebo dvousemestrální. U jednosemestrálních předmětů lze definovat, zda může být zapsán pouze v zimním semestru, nebo pouze v letním semestru, anebo zda je možné jej zapsat v libovolném z těchto semestrů.

V případě dvousemestrálních předmětů je dle SZŘ (č. 6 odst. 3) dáno, že předmět se zapisuje v rámci jednoho akademického roku, tj. začátek v zimním a konec v letním semestru.

Poznámka: Toto platí pro studium v kreditním systému studia, v dobíhajících studiích podle starších studijních předpisů toto omezení neplatí, nicméně doporučuje se i v tomto případě číst č. 6 odst. 3 SZŘ (protože to způsobuje významně méně komplikací při průběžných kontrolách studia).

U dvousemestrálního předmětu může být definována kontrola studia předmětu po každém semestru a pro každý semestr stanoven příslušný počet kreditů, nicméně student získá všechny kredity za předmět až po úspěšném vykonání kontrol studia předmětu za oba jeho semestry; pokud vykoná kontroly jen za jeden semestr předmětu, nezíská žádný kredit a na předmět se z pohledu průběžné kontroly studia pohlíží jako na nesplněný.

Poznámka: Nedoporučuje se kombinovat povinné dvousemestrální předměty se semestrálními úseky studia ve studijních plánech.

Předměty typu „přidělené body“

Tyto předměty slouží pro případy, kdy je studentovi přiznán rozhodnutím děkana nějaký počet kreditů (resp. bodů v nekreditním studiu), zejména v případech, kdy je studentovi hromadně uznáno několik předmětů, přičemž nejsou stanovovány kredity za jednotlivé uznané předměty (u uznaných předmětů v programu Student je uvedena nula kreditů), ale studentovi je přiznán určitý počet kreditů sumárně za tyto předměty (blíže viz materiál [o zapisování uznaných studijních povinností do IS Studium](#)). Předměty typu „přidělené body“ mohou být výjimečně využity i pro jiné účely, např. pro promitnutí změny/opravy počtu kreditů u již splněných předmětů.

Opakovaně splnitelné předměty

U předmětu je možné nastavit, že jej student může splnit v průběhu jednoho studia vícekrát a pokaždé za něj získat kredity (resp. body). Tento typ předmětu je používán např. pro předměty typu tělesná výchova, jazykové kurzy, referativní a obdobné semináře, samostatné ročníkové projekty a práce, praxe apod., jejichž náplň se rok od roku mění a má tedy smysl, aby je student mohl absolvovat vícekrát. Pojem „opakovaně splnitelných předmětů“ není možné zaměňovat s opakovaným zápisem předmětu ve smyslu čl. 6 odst. 7 SZŘ.

Kredity, předměty v kreditním a v nekreditním studiu

U každého předmětu dle čl. 6 odst. 1 SZŘ zakončeného kontrolou studia předmětu a u souborné zkoušky se v programu Tajemník definuje kladný počet kreditů, které student získá při splnění tohoto předmětu, studuje-li v kreditním systému studia, a počet bodů, které student získá při splnění tohoto předmětu, studuje-li v nekreditním systému studia. U ostatních typů předmětů (např. u skupin, částí státních zkoušek, rozdílových zkoušek, předmětů typu „přidělené body“ apod.) není možné počet kreditů buď vyplnit vůbec, anebo musí být povinně nulový.

U dvousemestrálních předmětů je možné celkový počet kreditů rozdělit mezi zimní a letní semestr (kredity za splnění předmětu **jsou však studentovi přiznány až ve chvíli, kdy splní předmět jako celek, tj. v obou semestrech** – viz [výše](#)). Kredity se zapisují v Tajemníkově do položky předmětu označené „e-kredity“. U předmětů, které si mohou zapsat studenti dobíhajících nekreditních studií, musí být vyplněn počet bodů za splnění předmětu v položce „body“. Pro nekreditní studia se pak při výpočtech bere v potaz tato hodnota.

V okamžiku, kdy je daný předmět zapsán studentovi, je nejprve zjištěno, zda student studuje v kreditním či nekreditním studiu, a podle toho je k zápisu daného předmětu zkopírována hodnota buď z položky „e-kredity“, anebo z položky „body“. Tuto zkopírovanou hodnotu nelze u již zapsaného předmětu měnit (a to ani změni-li se počet e-kreditů/bodů v definici předmětu v programu Tajemník) s výjimkou těchto případů:

- zapisování uznaného výsledku plnění předmětu,
- předmětů typu „přidělené body“,
- rozdílových zkoušek.

Zakládání a úpravy předmětů

Zakládat a upravovat jednotlivé předměty lze v programu Tajemník. Předměty se ukládají do databáze ve variantách platných pro určité období (tzv. časové řezy). Za tímto účelem je třeba mít nadefinované příslušné přístupové role pro práci s programem Tajemník a období (akademický rok), se kterými lze v dané roli pracovat tak, aby uživatelé programu Tajemník mohli upravovat předměty ve správném časovém řezu.

Uživatel při zahájení práce s programem Tajemník vždy z nabídky volí konkrétní akademický rok, následně pak pracuje pouze s variantami předmětů pro tento akademický rok.

Změni-li uživatel hodnoty v některých polích u předmětu, znamená to, že:

- pokud již existuje varianta předmětu pro daný akademický rok, je upravena hodnota pole v této variantě,
- pokud dosud neexistuje varianta předmětu pro daný akademický rok, je touto akcí vytvořena – ve variantě pro předchozí akademické roky jsou zachovány původní hodnoty polí; do varianty pro aktuální akademický rok jsou zkopírovány hodnoty z varianty pro předchozí akademický rok, pouze hodnoty právě změněných polí se liší. Pokud již existovaly varianty daného předmětu pro následující akademické roky, tyto zůstávají provedením této operace beze změny.

Jeden předmět by neměl být v různých časových řezech různého typu. V případě, že je toto třeba, je vhodnější založit nový předmět s novým kódem a původní předmět označit od daného akademického roku za zrušený .

Dojde-li ke změně vybraných polí (např. počtu bodů nebo kreditů u předmětu) až v průběhu akademického roku, neprojeví se tato změna do zápisu těchto předmětů u studentů, kteří již mají daný předmět zapsáni; tím dojde k rozsynchronizování evidence předmětů a evidence zapsaných předmětů u jednotlivých studií, což pak vede k neočekávaným výsledkům při průběžných kontrolách studia. Takovéto zásahy by proto měl provádět pouze velmi znalý uživatel – program Tajemník umožňuje tyto akce provádět jen uživatelům se speciálním oprávněním a vydává varování, pokud měněný předmět již mají zapsaní studenti.

Poznámka: Časové řazy jsou vždy vytvářeny pro celé akademické roky, není tedy možné mít dvě varianty předmětu pro jednotlivé semestry v rámci jednoho akademického roku.

Ve webovém modulu „Předměty“ a některých dalších modulech (např. v modulu „Úprava anglických názvů předmětů“, který slouží jako pomocník pro doplňování názvů předmětů zejména pro tisk dodatků k diplomům) je možné upravovat vybraná pole v definici předmětů, těmito moduly však není možné zakládat nové záznamy o předmětech, ani vytvářet nové varianty předmětů.

Vztahy mezi předměty (rekvizity)

IS Studium umožňuje (kromě slučování předmětů do skupin) definovat vztahy mezi jednotlivými předměty, a to těchto typů:

- **prerekvizity:**
  - na zápis - předměty, které musí být splněny před zápisem daného předmětu,
  - na absolvování – předměty, které musí být splněny před absolvováním daného předmětu,
- **korekvizity:**
  - na zápis – předměty, které musí být zapsány dříve nebo nejpozději současně (tedy do stejného úseku studia) s daným předmětem,
  - na absolvování – předměty, které musí být splněny dříve nebo nejpozději současně (tedy ve stejném úseku studia) s daným předmětem,
- **neslučitelnosti:**
  - na zápis – předměty, které nemohou být zapsány dříve nebo současně se zápisem daného předmětu,
  - na absolvování – předměty, které nemohou být splněny dříve nebo současně se splněním daného předmětu.
- **záměnnosti (nebo též ekvivalence) - předměty, jejichž splnění je považováno za ekvivalentní splnění daného předmětu– (má význam zejména při kontrolách studia podle studijních plánů pro účely kontroly splnění povinných a povinně volitelných předmětů).**

Ve standardním nastavení nerozlišuje program Tajemník při vytváření rekvizit mezi rekvizitami na zápis a absolvování – vytvářené prerekvizity, korekvizity a neslučitelnosti jsou vždy chápány jako rekvizity platné současně i pro zápis i absolvování. *Úprava tohoto chování IS Studium je předmětem jednoho z velkých požadavků řešených v 1. pololetí 2009, po jeho realizaci bude tento materiál aktualizován, včetně popisu vazby na čl. 6 odst. 5 SZŘ.*

Zda si student může zapsat předmět prostřednictvím webového modulu „Zápis do předmětů a rozvrhu“ i v případě, že tím nebudou splněny rekvizity mezi předměty, ovlivňuje nastavení tohoto modulu, harmonogramu akademického roku i nastavení organizace zápisů do úseku studia na dané fakultě (blíže k tomu materiál „Zápisy do předmětů, přihlašování k rozvrhu, přihlašování na zkoušky“).

Studijní referent je při práci s programem Student je varován v případě, kdy zápisem předmětů studenta dojde k porušení rekvizit na zápis, ale má možnost takový zápis potvrdit v případě, kdy děkan fakulty rozhodl o povolení takového zápisu pro daného studenta.

Porušení rekvizit na absolvování předmětu je kontrolováno při průběžné kontrole studia na konci úseku studia a při kontrole splnění povinností pro připuštění k dané části státní zkoušky. V případě, kdy nejsou splněny rekvizity předmětu, nepovažuje se předmět pro účely těchto kontrol za splněný. Firma Erudio v současné době pracuje na úpravách programu Student takových, aby nesplnění rekvizit na absolvování správně zohledňovaly také všechny výpočty získaných kreditů/bodů, tj. aby za předměty, které jsou považovány za nesplněné z důvodu nesplnění jejich rekvizit, bylo vždy a všude započítáváno 0 kreditů/bodů. Tato úprava by měla být realizována do 30.06.2009.

Změny rekvizit nevyvolávají verzování předmětů (viz výše), k nimž se vztahují, ale rekvizity samy o sobě jsou verzovány – jejich verzování se chová stejně jako verzování předmětů.

Evidence údajů o plnění studijních povinností

V IS Studium se u předmětu evidují dílčí výsledky plnění daného předmětu. Např. je-li u předmětu zápočet a zkouška, eviduje se splnění obou těchto kontrol studia předmětu. V případě opakování zkoušky nebo klasifikovaného zápočtu se evidují též tzv. pokusy, tedy informace o předchozích neúspěšných pokusech o vykonání zkoušky/ udělení klasifikovaného zápočtu. Tyto neúspěšné pokusy jsou při výpočtu nároků na prospěchová stipendia zpravidla vyhodnocovány jako známka 4.

V případě, že studentovi byl nějaký předmět uznán, je možné uznání provést dvojnásobem, a to uznáním s hodnocením (podtržené U v seznamu předmětů), nebo uznáním bez hodnocení (vyplněné U na stránce vyplňování

výsledků zkoušek); blíže viz materiál [o zapisování uznaných studijních povinností do IS Studium](#) . U dvousemestrálních předmětů lze uznat samostatně jeden semestr plnění předmětu; samozřejmě i v tomto případě je ale k celkovému splnění předmětu třeba, aby student měl splněny oba semestry předmětu.

V kreditním systému studia není povoleno, aby student plnil předmět ve smyslu čl. 6 odst. 1 SZŘ po skončení úseku studia, do něhož má předmět zapsán, bez toho, aniž by si tento předmět opakovaně zapsal (tj. nelze používat funkci programu Student pro tzv. „automatické posouvání nesplněných předmětů“ do dalšího akademického roku).

Tvorba studijních publikací (karolínek)

Pro tvorbu studijních publikací slouží webový modul „Studijní publikace“. Tento modul umožňuje nadefinovat jednotlivé části publikací různých typů (volný text, seznam předmětů apod.) a vygenerovat výstupy ve formátech PS, PDF a HTML. Do jednotlivých částí publikací je možné vkládat pomocí speciálního značkovacího jazyka odkazy na vybrané údaje uložené v databázi (např. údaje o předmětech), které se pak při generování výstupů nahradí aktuálně platnými údaji (názyvy předmětů, rozsah výuky apod.).

Pro účely prezentace předmětů jednak ve studijní publikaci, ale také prostřednictvím webového modulu „Předměty“ (který je pro náhled na údaje o předmětu přístupný i anonymním uživatelům) stránkách, je třeba u předmětů vyplňovat popisná textová pole typu „anotace“, „syllabus“, „přehled literatury“ atd.

Více informací o práci s modulem „Studijní publikace“ je uvedeno v [dokumentaci tohoto modulu](#) .

Vypracováno:	27. 03. 2009
Zveřejněno:	06. 04. 2009

Vypracovali:	Schválil:
Jakub Zásměta, Mgr. Martin Maňásek	Mgr. Martin Maňásek
oddělení pro informační systém univerzity, ÚVT UK	vedoucí oddělení pro informační systém univerzity, ÚVT UK